

Život za covidu: Na jaře jsme skončili na pracáku. Jestli se to nezlepší, budeme muset divadlo zakonzervovat

JANA USTOHALOVÁ

Pavla Dombrovská, principálka brněnského nezávislého Divadla Líšeň. Foto: archiv Pavly Dombrovské

Pavla Dombrovská, 49 let, principálka malého nezávislého Divadla Líšeň, které funguje přes dvacet let, Brno.

„Jeden den jsme hráli představení na sklepní scéně Centra experimentálního divadla na Zelném trhu v Brně a měli jsme plno. A druhý den jsme zjistili, že všechna další představení, na která jsme se těšili, nebudou.

Zrušily se zájezdy, které nám finančně hodně pomáhají, třeba do Švýcarska s hrou Putin lyžuje, nebo jsme měli jet na podzim do Lipska. Divadlo funguje z poloviny z dotací od města a polovinu si musíme vydělat sami, našetřeno nemáme nic. Třeba zájezdem do Švýcarska jsme přišli o sto tisíc.

Splácíme auto, na které jsme si vzali hypotéku, a najednou jsme byli bez peněz. Můj muž Luděk Vémola je spoluzakladatel a technický ředitel divadla. Šli jsme na úřad práce, kde mně a manželovi vyměřili každému měsíční podporu čtyři až pět tisíc korun, což není k přežití. Nakonec jsme se odhlásili, abychom dosáhli na Pětadvacítku, protože oba pracujeme jako OSVČ.

Od půlky března jsme ale nehráli tři měsíce, kromě streamu z brněnské Káznice, kde díky projektu Káznice LIVE vznikl skvělý záznam představení Domovní requiem. Zcela nahradit ztráty se nám nepodařilo a už od konce srpna se opět začaly akce rušit, zvláště festivaly.

Žádali jsme norské fondy o dotaci na angažované projekty a na obnovení inscenace s romskými umělci. Pokud ji dostaneme, budeme docela v klidu moct pracovat. Po hektickém jaru a létě jsme se uklidnili a začali zkoušet novou inscenaci o totalitě a politických procesech v 50. letech.

Chtěli bychom ji dozkoušet a přenést se přes další krizové období, které asi přijde. Pokud to nezvládneme, budeme si muset hledat práci. Luděk se už na jaře přihlásil do kurzu na autobusáka, kvůli epidemii jej ale zrušili.

Pavla Dombrovská, principálka brněnského nezávislého Divadla Líšeň. Foto: archiv Pavly Dombrovské

Pokud si začneme vydělávat jinak, divadlo se zastaví, nevytvoříme novou inscenaci, nebudeme moct hrát a nebudeme ani divadlo stíhat. Je kolem něj hodně práce, i když nehrajeme.

Luděk opravuje rekvizity, řeší účetnictví, upravuje propagační materiály. Já třeba přešívám obrovské opony vyřazené z Mahenovy činohry na menší opony či výkryty. Nebo píšu scénáře, připravuji další projekt, přemýšlím nad propagací. Naše produkční domlouvá nebo ruší představení či workshopy, plánuje se další práce.

Teď je otázka, kdy dojdou peníze. Až dojdou, pokusíme se divadlo zakonzervovat, najít si jiný způsob obživy.

Epidemie mi ale taky dala krásné jaro, léto a podzim. Na rozdíl od lidí, kteří museli být zavření v bytech, jsme trávili většinu dne na zahradě. S dětmi jsme zjistili, že spolu dokážeme žít jako rodina a je nám spolu dobře, protože normálně nemáme tolik času si popovídat.

Myslím, že to nějak přežijeme. Je důležité, abychom byli zdraví, měli se rádi a z téhle situace dokázali vytěžit něco pro budoucnost a zkvalitnit život. Přináší to i poznání, že člověk může žít jinak. Kdyby si tohle vědomí společnost zachovala a vytěžila z toho něco dobrého, bylo by to fajn.

Bohužel současná situace mi moc pozitivní nepřipadá. Na jaře se společnost dokázala neuvěřitelně semknout a správně reagovat. Pak ale pod vlivem chaosu v opatřeních a zbytečného rušení všech omezení, a to i těch naprosto neškodných, mezi které řadím používání roušky ve veřejných prostorách, vznikl dojem, že je to celé nesmysl, a tudíž je nejlepší se na to úplně vykašlat.

Bude velmi složité vrátit se k tomu, co bylo na jaře, a pokračovat v zodpovědném chování. Mrzí mě bagatelizování roušek a argumentace, že jejich používáním nám „berou svobodu“. Tohle považuji za naprostý nesmysl. Pokud někdo spojuje nošení roušky s omezením svobody, asi to svědčí o tom, že nikdy skutečné omezení svobody nezažil, nebo si ho prostě nevšiml. Omezování svobody opravdu vypadá jinak. Roušku vnímám jako projev ohleduplnosti k ostatním.“